

COWI-RAPPORTEN: Samfundsøkonomiske gevinster ved højnet uddannelsesniveau hos personer med psykiske handicap

På Det Centrale Handicapråds initiativ udarbejdede COWI i juli 2021 en rapport med beregninger på de samfundsøkonomiske gevinster ved at løfte uddannelsesniveauet et enkelt trin for unge med et selvrapporeret psykisk eller kognitivt handicap. Dette fakta-ark samler baggrunden for COWI-rapporten, dens hovedkonklusioner og Det Centrale Handicapråds anbefalinger for de videregående uddannelser. Fakta-arket er revideret i september 2022.

Baggrund for undersøgelsen:

- Der er en markant stigning af unge med psykiske lidelser. Andelen af børn og unge under 17 år med ADHD/ADD, autismediagnoser, tilpasningsreaktioner og angst er mere end fordoblet de sidste 10 år (Social- og Indenrigsministeriets Benchmarkingenhed, 2020).
- Personer med handicap – herunder særligt personer med psykiske handicap – har generelt et lavere uddannelsesniveau sammenlignet med personer uden handicap. En undersøgelse viser, at blandt alle 18-årige i 2017 var 88 procent enten i gang eller færdig med en ungdomsuddannelse. Det samme gjaldt blot ca. 60 procent af de unge med ADHD, autisme eller et psykisk handicap (Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, 2019).
- Et lavt uddannelsesniveau er tæt knyttet til beskæftigelsesgrad, og dette gør sig særligt gældende for mennesker med handicap (VIVE, 2020).

COWI-rapportens hovedkonklusioner:

Der er markante samfundsøkonomiske gevinster ved at løfte unge med psykiske og kognitive lidelser bare et enkelt uddannelsesniveau op. Helt præcis er der tale om:

Ca. 1,27 mia. ved at løfte 1% af gruppen et niveau op (regnet over et arbejdsliv; på min. 35 år)

Ca. 12,7 mia. ved at løfte 10% af gruppen et niveau op (regnet over et arbejdsliv; på min. 35 år)

Tallene her er allerede fratrukket afledte meromkostninger ved uddannelse og til personlig assistance. **Det er dermed dyrere at bevare status quo end at få løftet gruppens uddannelsesniveau.**

Desuden er der en budgetøkonomisk gevinst på hhv. 0,4 mia. ved løft af 1% og 3,8 mia. ved et løft af 10%.

DCH's anbefalinger for de videregående uddannelser:

- Obligatoriske helhedsorienterede studieplaner på alle videregående uddannelsesinstitutioner for studerende med handicap, der skal sikre overblik over og planlægning af uddannelsesforløbet
- Ret til at beholde dispensationer gennem hele studiet
- Det skal være muligt at tage en videregående uddannelse, herunder ulønnet praktik og projektorienterede forløb på nedsat tid og dermed forlænge studietiden - og SU'en skal følge med.